

סטודנטים ערבים כשלוש שנים לאחר תחילת לימודיהם – סיועה של "התוכנית להרחבת הנגישות להשכלה גבוהה"

דגנית לוי יונתן אייל וצ'סלב קונסטנטינוב שלומית קגיה

דוח זה נכתב במסגרת הערכת התוכנית להרחבת נגישות ההשכלה הגבוהה
לערבים, דרוזים וצ'רקסים בישראל

המחקר הוזמן על ידי המועצה להשכלה גבוהה ומומן בסיועה

עריכת לשון: רעיה כהן
תרגום לאנגלית (תקציר ותמצית מנהלים): אוולין איבל
תרגום לערבית (תקציר ותמצית מנהלים): חסין אלע'ול
עיצוב גרפי: אפרת ספיקר

מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל

ת"ד 3886 ירושלים 9103702

טלפון: 02-6557400

brook@jdc.org | brookdale.jdc.org.il

ירושלים | אלול תשע"ט | ספטמבר 2019

עוד פרסומים של המכון בנושא

אייל, י., קינג, י., פרנקל, מ. ותירוש, א. (2018). התוכנית לקידום הצמיחה והפיתוח הכלכליים של האוכלוסייה הבדואית בנגב (החלטת ממשלה 3708): דוח מסכם. דמ-772-18.

בן סימון, ב., לוי, ד. וכאהן-סטרבצ'ינסקי, פ. (2018). השתלבות צעירים יוצאי אתיופיה במוסדות להשכלה גבוהה: גורמים מסייעים וחסמים. מ-149-18.

לוי, ד. וכאהן-סטרבצ'ינסקי, פ. (2018). שילוב בדואים בהשכלה גבוהה. הערכת הפיילוט "שער לאקדמיה" במכללה האקדמית ספיר. דמ-791-18.

תירוש, א. ואייל, י. (2018). מדדים חברתיים-כלכליים של האוכלוסייה הבדואית בנגב. דמ-774-18.

הנדין, א. ובן רבי, ד. (2016). תוכנית הרחבת נגישות ההשכלה הגבוהה לערבים, דרוזים וצ'רקסים בישראל: דיווח ביניים על מערך התמיכה בסטודנטים נכון לסוף שנת הלימודים תשע"ו (2015/16). דמ-741-16.

הנדין, א. ובן רבי, ד. (2015). תוכנית הנגישות לשילוב ערבים, דרוזים וצ'רקסים בהשכלה גבוהה: ממצאים ראשוניים ממחקר הערכה על יישום מערך התמיכה בסטודנטים.

בן רבי, ד. והנדין, א. (2013). הכנה להשתלבות מוצלחת בהשכלה גבוהה של סטודנטים ערבים: מחקר הערכה על תוכנית לשיפור המכינות הקדם-אקדמיות. דמ-643-13.

את הפרסומים אפשר להוריד ללא תשלום מאתר המכון: brookdale.jdc.org.il

תקציר

רקע

זהו דוח המחקר החמישי בסדרת מחקרי הערכה על אודות התוכנית "הרחבת נגישות ההשכלה הגבוהה לערבים, דרוזים וצ'רקסים בישראל". התוכנית פותחה על ידי המועצה להשכלה גבוהה - הוועדה לתכנון ותקצוב, והיא חלק מהתוכניות הרב-שנתיות שלה משנת 2012/13. הרכיבים העיקריים של התוכנית הם תמיכה לימודית ואישית בלומדים במכינות קדם-אקדמיות; "צעד לפני כולם" (הכנה למתקבלים לתואר ראשון); קליטה באקדמיה (סיוע לימודי, אישי וחברתי, בעיקר לסטודנטים בשנה א'); מרכזי קריירה; ומלגות.

מטרות המחקר

למחקר כמה מטרות עיקריות:

1. בחינת מאפייני הלמידה של הסטודנטים הערבים
2. למידת היקף השימוש בסוגי הסיוע שתוכנית הנגישות מציעה
3. הערכת התרומה הנתפסת של רכיבי תוכנית הנגישות על ידי משתתפיה.

שיטה

סקר טלפוני בקרב מדגם מייצג של 1,047 סטודנטים ערבים שביקשו מלגת אירתקא (מלגה לתלמידי תואר ראשון) בשנת הלימודים 2014/15 (תשע"ה). השיבו עליו 825 סטודנטים (79%). הסקר בוצע בשנת 2018, כשלוש שנים לאחר שהסטודנטים החלו את לימודיהם לתואר הראשון.

ממצאים

- 89% מהסטודנטים החלו ללמוד באקדמיה שנה או יותר לאחר סיום התיכון.
- לפי הערכת הסטודנטים, מכלול סוגי הסיוע שהשתתפו בהם ענה על צורכיהם במידה בינונית (ברמה 5.2 בממוצע, בסולם 10-0). הסיוע הכלכלי הוא הסיוע שעזר ביותר (צוין על ידי 52% מהמשיבים). במידה פחותה סייעו גם תגבור לימודי (18%), פעילות חברתית-תרבותית (11%) וייעוץ בשנה ג' מהייעוץ/רכז לסטודנטים ערבים (7%).
- סוגי הסיוע העיקריים שהסטודנטים ציינו שיכלו לסייע להם אך הם לא השתתפו בהם או השתתפו בהם במידה לא מספקת הם סיוע כלכלי (צוין על ידי 31% מהמשיבים), ייעוץ (22%) ותגבור לימודי (17%).
- מקרב הלומדים לתואר ראשון הנמשך שלוש שנים (לעומת הלומדים לתואר ראשון הנמשך ארבע שנים), כמחצית (54%) סיימו את התואר בזמן התקני (שלוש שנים).

- נמצא קשר חיובי בין מספר גדול של סטודנטים ערבים במוסד ובין סיום התואר בזמן תקני, וקשר שלילי בין מספר גדול של סטודנטים ערבים במוסד ובין השתתפות בסוגי הסיוע של תוכנית הנגישות.
- 6% מהמשיבים על הסקר הפסיקו ללמוד, 60% מהם בשנה ב'. רוב המפסיקים חזרו ללמוד או רוצים לחזור ללמוד.

כיוונים מוצעים לפיתוח תוכנית הנגישות

1. הכנה לאקדמיה: עבור הסטודנטים הרבים שהחלו ללמוד רק כעבור שנה ויותר מסיום התיכון, כדאי לראות בפרק הזמן שמיידי לאחר התיכון תקופה חשובה של התבגרות, תקופה שאפשר להתכונן בה להשתלבות באקדמיה ולבחירה מושכלת של תחום לימודים ומוסד לימודים.
2. מתן סיוע מותאם ואיכותי: לנוכח הדיווח של הסטודנטים על צרכים לא מסופקים, למרות קיומם של סוגי סיוע מגוונים, חשוב מאוד לשים דגש גם על ניטור שוטף של מצב הסטודנטים, עזרה במיצוי ההשתתפות בסיוע הקיים, בחינת התאמת היקף הסיוע והצעת סיוע מקצועי ומותאם לצרכים.
3. העלאת שיעור המסיימים את התואר בזמן תקני: תוכנית הנגישות ממוקדת בקליטה באקדמיה. כדי להעלות את שיעור המסיימים בזמן תקני, יש לבחון מתן סיוע ממוקד גם לקראת סיום התואר.
4. התמקדות במפסיקים ללמוד: אף ששיעור המפסיקים ללמוד אינו גבוה, חשוב שלא לוותר עליהם, כיוון שרובם חוזרים ללמוד או רוצים בכך ויש דרכים לסייע להם לעשות זאת. בנוסף, יש לבחון מחדש את מבנה התמריצים הארגוני-תקציבי הקיים, הנותן משקל למפסיקים ללמוד בין שנה א' לשנה ב', ולא למפסיקים ללמוד בין שנה ב' לשנה ג'. יש לבחון אם המבנה הנוכחי הוא בין הגורמים לנשירה בקרב הסטודנטים דווקא בשנה ב' (ולא בשנה א') ומה הן ההשלכות של מצב זה מבחינת הסטודנטים והמוסדות.

תמצית מנהלים

רקע

התוכנית "הרחבת נגישות ההשכלה הגבוהה לערבים, דרוזים וצ'רקסים בישראל" פותחה על ידי המועצה להשכלה גבוהה - הוועדה לתכנון ותקצוב, והיא חלק מהתוכניות הרב-שנתיות שלה משנת 2012/13. בתוך עשור יותר מהוכפל מספר הסטודנטים הערבים בכל התארים: 22,543 בשנת 2008; 48,627 בשנת 2018. בשנת 2018 היוו הסטודנטים הערבים 16.2% מכלל הסטודנטים בישראל. שיעור זה עודנו נמוך משיעור הערבים בחברה הישראלית (20.9%). זהו דוח המחקר החמישי בסדרת מחקרי הערכה של מכון מאיר-ג'וינט-ברוקדייל על אודות תוכנית הנגישות.

פיתוח תוכנית הנגישות נעשה בראי אתגרי האוכלוסייה הערבית המוכרים מן הספרות ומן השדה. הוא נעזר במודלים מקובלים בארץ ובעולם להגברת הנגישות. לפי המועצה להשכלה גבוהה, מטרת תוכנית הנגישות הן להגדיל את שיעור הלומדים הערבים במוסדות להשכלה גבוהה ואת שיעור מסיימי הלימודים בקרבם, לצמצם את הקשיים שאוכלוסיית הסטודנטים הערבים מתמודדת איתם בזמן הלימודים ולצמצם את הפערים בין הסטודנטים הערבים לבין מקביליהם היהודים.

תוכנית הנגישות מיושמת כיום, באמצעות תקציב ייעודי, בכל האוניברסיטאות והמכללות האקדמיות המתוקצבות על ידי הוועדה לתכנון ותקצוב. כל מוסד מפעיל מערך תמיכה לסטודנטים בהתאם למאפיינים ולצרכים של המוסד ושל האוכלוסייה הלומדת בו. להלן רכיבי תוכנית הנגישות ברמה המוסדית: תמיכה לימודית ואישית בלומדים במכינות הקדם-אקדמיות ("משלבת" - לתלמידים ערבים ויהודים יחד, ו"ייחודית" - לתלמידים ערבים בלבד); "צעד לפני כולם" (הכנה ללימודים והיכרות עם המוסד, למתקבלים לתואר ראשון, המתקיימות בקיץ שלפני פתיחת שנת הלימודים); קליטה באקדמיה (סיוע לימודי, אישי וחברתי, בעיקר לסטודנטים בשנה א'); ומרכזי קריירה. ברמה הארצית תוכנית הנגישות מציעה מלגות: מלגת "אירתקא" (לסטודנטים לתואר ראשון) ומלגות הצטיינות לתואר שני מחקרי, לדוקטורנטים, לבת-דוקטורנטים ולשילוב בסגל אקדמי (מלגות "מעוף").

המחקר

מטרת המחקר

למחקר כמה מטרות עיקריות:

1. בחינת מאפייני הלמידה של הסטודנטים הערבים
2. למידת היקף השימוש בסוגי הסיוע שתוכנית הנגישות מציעה
3. הערכת התרומה הנתפסת של רכיבי תוכנית הנגישות על ידי משתתפיה.

שיטה

סקר טלפוני בקרב מדגם מייצג של 1,047 סטודנטים ערבים שביקשו מלגת "אירתקא" (מלגה לתלמידי תואר ראשון) בשנת הלימודים 2014/15. השיבו עליו 825 סטודנטים (208 מלגאים ו-617 לא-מלגאים; 79% מהמדגם). הסקר בוצע בשנת 2018, כשלוש שנים לאחר שהסטודנטים התחילו את לימודיהם לתואר הראשון. השאלון תורגם לערבית, ומרבית הסטודנטים בחרו להשיב בשפה זו. מוצגים נתונים על כלל המשיבים (אלא אם צוין אחרת).

עיקרי הממצאים

- 89% מהסטודנטים החלו ללמוד באקדמיה שנה או יותר לאחר סיום התיכון.
- לפי הערכת הסטודנטים, מכלול סוגי הסיוע שהשתתפו בהם ענה על צורכיהם במידה בינונית (ברמה 5.2 בממוצע, בסולם 10-0). הסיוע הכלכלי הוא הסיוע שעזר ביותר (צוין על ידי 52% מהמשיבים). במידה פחותה סייעו גם תגבור לימודי (18%), פעילות חברתית-תרבותית (11%) וייעוץ בשנה ג' מהייעוץ/רכז לסטודנטים ערבים (7%).
- סוגי הסיוע העיקריים שהסטודנטים ציינו שיכלו לסייע להם אך הם לא השתתפו בהם או השתתפו בהם במידה לא מספקת הם סיוע כלכלי (צוין על ידי 31% מהמשיבים), ייעוץ (22%) ותגבור לימודי (17%).
- סיום תואר בזמן תקני בקרב הסטודנטים שלמדו לתואר ראשון הנמשך שלוש שנים (לעומת הלומדים לתואר ראשון הנמשך ארבע שנים):
 - כמחצית (54%) סיימו את התואר בזמן התקני (שלוש שנים). תחום הלימודים הוא המשתנה המסביר העיקרי לשונות בין מי שסיים את לימודיו בזמן התקני למי שלא: הסטודנטים למדעי החברה נוטים יותר לסיים את התואר בזמן תקני מאשר הלומדים בתחומים מתמטיקה ומדעי הטבע או מדעי הרוח.
 - לא נמצא קשר בין ההשתתפות בסוגי הסיוע שתוכנית הנגישות מציעה ובין סיום התואר בזמן תקני. היעדר קשר יכול לנבוע ממאפיינים סמויים אשר לא ניתן היה לפקח עליהם במחקר הנוכחי. ייתכן אפוא כי ללא הסיוע, היקף המסיימים את התואר בזמן תקני היה נמוך יותר.
- נמצא קשר חיובי בין מספר גדול של סטודנטים ערבים במוסד ובין סיום התואר בזמן תקני, וקשר שלילי בין מספר גדול של סטודנטים ערבים במוסד ובין השתתפות בסוגי הסיוע של תוכנית הנגישות. ממצא זה יכול להעיד על רישות חברתי ועל קבלת תמיכה רבה, שמובילים להצלחה רבה בלימודים ולהיחלשות התפיסה שיש צורך בסיוע במוסדות אלו.
- שישית מהסטודנטים עשו שינוי משמעותי במהלך הלימודים: 5% עברו חוג, 4% עברו מוסד ו-6% הפסיקו ללמוד.
 - למי שעברו חוג או מוסד היו מאפייני קבלה טובים יחסית, ונראה שאלה נתנו בידיהם יותר אפשרויות בחירה ויותר ביטחון בביצוע השינוי.
 - אחוז גבוה יחסית (61%-44%) עשו את השינוי בשנה השנייה (ולא בשנה הראשונה).
 - מחצית מהסטודנטים שהפסיקו ללמוד חזרו ללמוד, ומרבית הנותרים מעוניינים לחזור ללמוד.

- בראייה לאחור, חלק ניכר (41%) מהסטודנטים סברו שכדאי היה שישפרו את שליטתם בעברית לפני תחילת הלימודים. הרוב (61%) סברו כך גם ביחס לשליטתם באנגלית. תמיכה לכך אפשר למצוא בשיעור הגבוה (83%) שנדרשו ללמוד קורסי אנגלית כדי לקבל "פטור". במסגרת תוכנית הנגישות רק אחוזים בודדים (4%-5%) מהסטודנטים קיבלו סיוע כדי לשפר את שליטתם בשפות.
- מלגאי אירתקא העריכו במידה רבה יותר מהלא-מלגאים בשנה א' שמכלול הסיוע שקיבלו ענה על צורכיהם (ברמה 6.8 בממוצע לעומת רמה 4.7, בהתאמה, בסולם 0-10). עם זאת, בקרב מלגאי אירתקא נמצא אחוז נמוך יותר שסיימו את התואר בזמן תקני (49% לעומת 56% בקרב הלא-מלגאים).
- בקרב המשיבים שסיימו תואר ראשון הנמשך שלוש שנים שעבדו בעת הסקר:
 - כמחצית (54%) עבדו ביישוב ערבי או בסביבה דוברת ערבית.
 - שלישי (33%) עבדו בעבודה שאינה דורשת השכלה אקדמית וגם לא קשורה לתחום לימודיהם.

כיוונים מוצעים לפיתוח תוכנית הנגישות

תוכנית הנגישות היא תוכנית דינמית ומתפתחת. היא מושפעת מתהליכים שמתרחשים במטה ויורדים למוסדות; ולא פחות חשוב - משינויים שמתרחשים במוסדות ועולים למטה ומתרחבים בין המוסדות. למוסדות יש חופש רב ביישום התוכנית וגמישות בבחירת דרכי הפעולה ורכיבי התמיכה בסטודנטים, בהתאם למאפייני המוסד והסטודנטים, לצרכים וכן למספר הסטודנטים הערבים ושיעורם בכל מוסד.

מתוך למידה מתמשכת על יישום תוכנית הנגישות, להלן כיוונים מוצעים להמשך פיתוחה.

- **הכנה לאקדמיה:** עבור הסטודנטים הרבים שהחלו ללמוד רק כעבור שנה ויותר מסיום התיכון, כדאי לראות בפרק הזמן שמייך לאחר התיכון תקופה חשובה של התבגרות: תקופה שאפשר להתכונן בה להשתלבות באקדמיה ולשפר את הכישרים הרכים, את מיומנויות הלמידה ואת השליטה בעברית ובאנגלית, וכך לבחור בחירה מושכלת הן בתחום לימודים והן במוסד לימודים.
- **מתן סיוע מותאם ואיכותי:** לנוכח הדיווח של הסטודנטים על צרכים לא מסופקים, למרות קיומם של סוגי סיוע מגוונים, חשוב מאוד לשים דגש גם על -
 - ניטור שוטף, כמה פעמים בשנה, של מצב הסטודנטים
 - עזרה לסטודנטים להכיר את הסיוע הקיים ולמצותו
 - בחינה אם הסיוע ניתן בהיקף מספק לכלל הסטודנטים ובמגוון החוגים
 - הצעת סיוע מקצועי ואיכותי ומותאם לצרכים האישיים.
- **העלאת שיעור המסיימים את התואר בזמן תקני:**
 - תוכנית הנגישות ממוקדת בקליטה באקדמיה. לנוכח הממצא שרק כמחצית מהלומדים לתואר הנמשך שלוש שנים הצליחו לסיימו בזמן תקני (בהשוואה ל-61% בקרב סטודנטים יהודים ואחרים), נראה שיש צורך לבחון את האפשרות לתת סיוע ממוקד גם לקראת סיום התואר, כדי לעזור לסטודנטים לעמוד בכל חובותיהם בלימודים ולהפחית את שיעור הגוררים את סיום התואר
 - מוצע לדון אם להגדיר "זמן תקני לסיום תואר" שונה עבור סטודנטים שעברית אינה שפת אימם.

■ התמקדות במפסיקים ללמוד:

- אף ששיעור המפסיקים ללמוד אינו גבוה, חשוב שלא לוותר עליהם, כיוון שרובם חוזרים ללמוד או רוצים בכך ויש דרכים לסייע להם לעשות זאת.
- יש לבחון מחדש את מבנה התמריצים הארגוני-תקציבי הקיים, הנותן משקל למפסיקים ללמוד בין שנה א' לשנה ב', ולא למפסיקים ללמוד בין שנה ב' לשנה ג'. יש לבחון אם המבנה הנוכחי הוא בין הגורמים לנשירה בקרב הסטודנטים דווקא בשנה ב' (ולא בשנה א') ומה הן ההשלכות של מצב זה מבחינת הסטודנטים והמוסדות.

דברי תודה

בראש ובראשונה תודה מיוחדת לסטודנטים שהתראיינו למחקר ושיתפו אותנו במידע על השתלבותם באקדמיה. למדנו המון! תודה לעמיתינו בוועדה לתכנון ולתקצוב במועצה להשכלה גבוהה - ארן זינר, מרב שביב, יעל סימן טוב כהן ודועא כעבייה, על השותפות בחשיבה על המחקר ועל ממצאיו; תודה לאיילה הנדין, מנהלת "תקווה ישראלית באקדמיה" בבית הנשיא, על השותפות לאורך הדרך; תודה נוספת לענבר דובב, רכזת תוכנית מלגות אירתקא בפר"ח, על הסיוע באיסוף הנתונים.

תודה לחברינו במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל - למרק מלקוביץ וגפן בנקיר שריכזו את איסוף הנתונים ולצוות המראיינות המקצועיות; לפאולה כאהן-סטרבצ'ינסקי על הליווי לאורך המחקר ולאנה גרסימנקו על הסיוע בניתוח הנתונים.

תוכן עניינים

1	1. מבוא
2	2. תוכנית הנגישות
4	3. מערך המחקר
4	3.1 מטרות המחקר
4	3.2 מקורות המידע והשיטה
6	ממצאים
6	4. מאפייני אוכלוסייה
7	5. מאפייני למידה
10	6. התנדבות ומעורבות חברתית
11	7. השתתפות בתוכנית הנגישות והערכה אישית של תרומתה
11	7.1 רכיבי תוכנית הנגישות ברמה המוסדית
14	7.2 היקף השתתפות הסטודנטים
29	7.3 הערכה אישית של תוכנית הנגישות
33	8. סיום תואר בזמן תקני
36	9. שינויים במהלך הלימודים
36	9.1 מעבר חוג לימודים
37	9.2 מעבר מוסד לימודים
37	9.3 הפסקת לימודים
39	10. עיסוק לאחר הלימודים בקרב המסיימים תואר ראשון
41	11. השוואה בין מלגאי אירתקא ללא-מלגאים
42	12. מגבלות המחקר
43	13. סיכום וכיוונים מוצעים לפיתוח תוכנית הנגישות ולמחקרי המשך
43	13.1 סיכום עיקרי הממצאים
44	13.2 כיוונים מוצעים לפיתוח תוכנית הנגישות
45	13.3 כיוונים מוצעים למחקרי המשך
47	מקורות

48	נספחים
48	נספח א: נתונים על המשיבים לפני שקלול ואחריו
50	נספח ב: סטודנטים ערבים לתואר ראשון בשנת הלימודים 2014/15
51	נספח ג: הבדלים בין מלגאי אירתקא ללא-מלגאים

רשימת לוחות

9	לוח 1: דת ודור ראשון להשכלה גבוהה, לפי תחומי לימוד
17	לוח 2: גורמים העשויים להשפיע על השתתפות במכינה קדם-אקדמית - ניתוח רב-משתני מסוג רגרסיה לוגיסטית
24	לוח 3: השתתפות בתגבור לימודי וקבלת חונך אישי-חברתי במסגרת תוכנית הנגישות - ניתוח רב-משתני מסוג רגרסיה לוגיסטית
26	לוח 4: קבלת ייעוץ בשנה ג' וקבלת מלגת אירתקא במסגרת תוכנית הנגישות - ניתוח רב-משתני מסוג רגרסיה לוגיסטית
34	לוח 5: סיום התואר בזמן תקני - ניתוח רב-משתני מסוג רגרסיה לוגיסטית

רשימת לוחות בנספחים

48	לוח א: מספר הסטודנטים שהתחילו ללמוד בשנת הלימודים 2014/15 וביקשו מלגת אירתקא, לפי מוסד לימודים, לפני השקלול ואחריו
49	לוח 2: מאפיינים אישיים של המשיבים על הסקר, לפני השקלול ואחריו
50	לוח ב: סטודנטים ערבים לתואר ראשון בשנת הלימודים 2014/15, לפי מוסד לימודים
51	לוח ג: מאפיינים אישיים ומשפחתיים ומאפייני למידה, לפי זכאות למלגת אירתקא
52	לוח ד: השתתפות בסוגי סיוע במהלך הלימודים, לפי זכאות למלגת אירתקא

רשימת תרשימים

8	תרשים 1: תחום לימודים
11	תרשים 2: מספר המוסדות המפעילים את מערך התמיכה בסטודנטים ערבים ורכיביו העיקריים, לפי שנת לימודים
12	תרשים 3: מספר המוסדות המפעילים מכינות קדם-אקדמיות, לפי שנת לימודים
12	תרשים 4: מספר הלומדים במכינות קדם-אקדמיות, לפי שנת לימודים

13	תרשים 5: מספר המוסדות שביקשו תקציב עבור תוכניות קליטה באקדמיה בשנת הלימודים 2017/18, לפי שנת הלימודים לתואר הראשון
14	תרשים 6: מספר הסטודנטים שעבורם ביקשו המוסדות תקציב לתוכניות קליטה באקדמיה בשנת הלימודים 2017/18, לפי שנת הלימודים לתואר הראשון
15	תרשים 7: השתתפות במכינה קדם-אקדמית
18	תרשים 8: השתתפות ב"צעד לפני כולם"
18	תרשים 9: השתתפות בסוגי הסיוע
19	תרשים 10: השתתפות בתגבור לימודי
21	תרשים 11: השתתפות בחונכות אישית-חברתית
21	תרשים 12: השתתפות בפעילות חברתית-תרבותית
22	תרשים 13: השתתפות בקבוצת הידברות ערבים-יהודים
22	תרשים 14: שיחה או פגישה עם יועץ/רכז לסטודנטים ערבים בשנה האחרונה
23	תרשים 15: קבלת מלגת אירתקא
28	תרשים 16: קשר בין סוגי הסיוע, לפי הניתוח הרב-משטני
28	תרשים 17: קבלת סיוע כלכלי
29	תרשים 18: הערכת המשיבים לתרומת סוגי הסיוע שניתנו לפני תחילת הלימודים ולקשר עם היועץ/רכז לסטודנטים ערבים
30	תרשים 19: ציוני המשיבים - עד כמה מכלול הסיוע ענה על צורכי הסטודנטים
30	תרשים 20: ציוני המשיבים - עד כמה מכלול הסיוע ענה על צורכי הסטודנטים בשנה א', לפי תחומי לימוד
31	תרשים 21: סוגי הסיוע שעזרו במיוחד
32	תרשים 22: סוגי סיוע שיכלו לסייע לסטודנטים אך לא ניתנו להם במידה מספקת או בכלל לא
36	תרשים 23: שינוי משמעותי בלימודים לפי שנת הלימודים
39	תרשים 24: לימודים בקרב מסיימי התואר הראשון
40	תרשים 25: דרישות ההשכלה האקדמית במקומות עבודה
40	תרשים 26: עד כמה העבודה קשורה לתחום הלימודים, לפי דיווח המשיבים